

Norsk Münsterländer Klubb

RASEKOMPENDIUM

Grosser münsterländer

Med kommentarer fra avlsrådet
(oktober 2012)

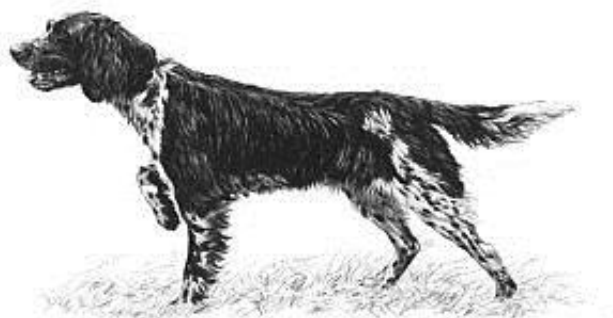
Eksteriørdommerkonferansen januar 2013.

Nedenfor følger FCI's rasestandard for Grosser Münsterländer, med utfyllende kommentarer på punkter avlsrådet mener det er viktig å sette litt fokus på.

Generelt er det viktigste å hele tiden ha i bakhodet at hunden skal ha et helhetlig funksjonelt eksteriør, som danner det fysiske grunnlaget for at fuglehunden skal holde mange og lange jakt dager. Et funksjonelt eksteriør er helt avgjørende for at fuglehunden skal kunne brukes aktivt, gjennom hele dens levetid, uten at den påføres slitasjeskader. Vil derfor presisere at eksteriørdommeren hele tiden tenker funksjon, og ikke henger seg for mye opp i kosmetiske feil som egentlig ikke betyr så mye for en jakthund.

Det er av meget stor viktighet at eksteriørdommere vet og forstår hvordan en fuglehund skal være bygd for å kunne holde et langt og hardt jegerliv i skog og fjell.

HISTORIKK :

Grosser Münsterländer var opprinnelig en sort/hvit fargevariant av Langhåret Vorsteh. Da det ble dannet raseklubb i 1879 ble det bestemt at fargen skulle være, helbrun, brun/hvit eller brunskimlet. I midletid ble også sort/hvite og sortskimlete eksemplarer akseptert. I mange år diskuterte man frem og tilbake om disse fargevariantene skulle være anerkjent eller ikke. Man mente at den sort/hvite fargen stammet fra innkryssing av setter, og mange ønsket derfor å utestenge disse hundene fra avlen. I 1908 ble det endelig bestemt at den sort/hvite fargen ikke lenger skulle aksepteres i rasen Langhåret Vorsteh.

Mange bønder i områdene Münsterland, Niedersachsen og Westfalen hadde hatt svart/hvite hunder i lange tider, og de fortsatte å avle på disse også etter at fargen ikke lenger var godkjent.

Disse hundene gikk løse på gården og fulgte med på det som foregikk. De ble brukt som jakt- og vakthunder, men var også utpregede familiehunder, som tilbrakte det meste av sin tid sammen med familien.

Den dag i dag er noe av det som kjennetegner Grosseren dens nysgjerrighet og dens store behov for daglig samvær og kontakt med familien.

I 1919 i delstaten Westfalen, blev *Verein für die Reinsucht des langhaarigen grossen Schwarz-weissen Münsterländer Vorstehhunds* dannet. (Klubben heter i dag Verband Grosse Münsterländer e. V) Rasen fikk navnet Grosser Münsterländer Vorstehhund. 83 hunder ble avlsgodkjent. Grosserens urstamme består av disse 83 hundene.

For å få inn nytt blod i rasen blev det i 1930-årene, og i 1973 krysset inn Langhåret Vorsteh.

Bruksområder:

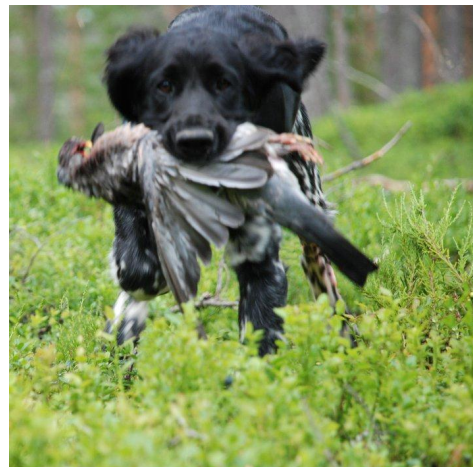
I feltet: Standinstinkt og kryssøk skal komme naturlig, og er genetisk forankret, i likhet med stort pågangsmot og en følsom nese. . Den har et smalere søk, og er mer omstendelig, enn hva tilfelle er for de engelske rasene, men med tilstrekkelig og riktig trening kan en Grosser Münsterländer bli en meget god høyfjell/lavland og skogsfuglhund. I Norge har rasen oppnådd høye premier på alle prøveformene.

I vannet: Grosseren er fra naturens side utrustet med gode apportegenskaper, i tillegg til at de er uredde. I mange land vektlegges disse egenskapene i avlsarbeidet ved krav om godkjente apportprøver av varierende vanskelighetsgrad før avlsgodkjenning. Også i Norge har representanter for rasen oppnådd høye premier på kombinertprøver.

Sporarbeidet: Grosser Münsterländer er en hund med stor sporvilje. Den er uredd, og lar seg ikke stoppe av tøffe biotoper, som f. eks. tette kratt og hekker. I moderlandet Tyskland, og i enkelte andre land, er det vanlig å trene opp hundene til Schweiss-hunder. (Ettersøkshunder). Rasen hevder seg godt på slike prøver i mange land. I Norge har det ikke vært vanlig å bruke hundene til dette formålet, og hunder med gode egenskaper som stående fuglehunder har vært foretrukket i avlsarbeidet.

RASEBESKRIVELSE FOR GROSSER MÜNSTERLÄNDER

(Grosser Münsterländer Vorstehhund)

Gruppe: 7

FCI rasenr : 102

FCI dato : 24.06.1987

NKK dato : 30.04.1998

OPPRINNELSES LAND/HJEMLAND: Tyskland

HELHETSINNTRYKK: Kraftig muskuløs kroppsbygning, men likevel gi inntrykk av eleganse, edelhet og ”intelligens”. Tørr silhuett.

NMLK’S kommentarer:

En del utstillinger avholdes under, eller like etter en lang jaktsesong, og hunder som blir brukt aktivt til det formålet de er beregnet for, kan nok fort være litt slanke. Viktig at dommerne her ser at dette er en jakthund som har blitt flittig brukt, og har stram og vel trent muskulatur slik en jakthund skal ha. I konkurranse med en tyngre (fetere) hund, må ikke den vel trent hunden stille med et minus. Presiserer i denne sammenheng at små og spinkle individer ikke er ønskelig, og at særlig hanner må ha en kropp med tydelig kjønnspreget. Igjen vil vi kort legge til at det er den funksjonelle fuglehundtypen som er målet for vår avl, og som bør fremheves i utstillingsringen.

I forbindelse med vintersesongen er det også vanlig at en del av pelsen trimmes ned i større eller mindre grad for å hindre ising. Ber om at det ikke legges så stor vekt på dette under bedømmingen i kvalitetsklassene, da øvrig pelskvalitet ellers kan bedømmes.

VIKTIGE PROPORSJONER: Mankehøyden tilnærmet lik kroppslengden. Kroppslengden kan overskride mankehøyden med 2 cm.

NMLK’S kommentarer:

Tispe med riktige proporsjoner. Merk at Grosser Münsterländer skal gi et kvadratisk inntrykk. Enkelte individer er for lange i ryggen, og mister med det noe av rasepreget.

ADFERD/TEMPERAMENT: De viktigste egenskapene er at den som jakthund er lett å føre og er lærenem. Pålitelig, spesielt etter skuddet. Livlig temperament uten tegn til nervøsitet.

NMLK'S kommentarer:

Grosseren skal være en utpreget menneskekjær hund, som hilser kjente og ukjente på en tillitsfull og vennlig måte.

HODE: Edelt og langstrakt med intelligent uttrykk.

NMLK'S kommentarer:

Et typisk grosser hode.
Hodet bør stå i forhold til resten av kroppen. Det er ikke ønskelig med for lette, snipete hoder med vek underkjeve.

Stopp: Svakt markert stopp.

Nesebrusk: Utpreget sort.

Snuteparti: Kraftig, langt og godt utviklet. (ikke konvekst)

Lepper: Stramme.

Kjever/tenner: Kraftige, komplett tannsett. Velutviklete hjørnetenner. Saksebitt.

Kinn: Velutviklet kinnmuskulatur.

Øyne: Mørkest mulig.

Ører: Brede, temmelig høyt ansatte med avrundede spisser. Godt tilliggende.

HALS: Kraftig, muskuløs og edelt buet.

FORLEMMER:

Skulder: Godt tilliggende. Korrekt vinkel (god vinkel mellom skulder og overarm). Muskuløs.

Underarm: Rett, sterk og muskuløs.

Mellomhånd: Fjærende. Sporer.

Poter: Godt sluttede, moderat lange og runde.

KROPP:

Manke: Middels høy, lang og muskuløs.

Rygg: Kort, sterk, rett.

Lend: Velutviklet, godt beskyttet av stram muskulatur.

Kryss: Langt, bredt, kun lett avfallende, godt muskelsatt.

Bryst: Sett forfra bredt, fra siden dypt med tydelig forbryst.

Underlinje/buk: Lett optrukket, stram og tørr. Korte flanker.

NMLK'S kommentarer:

Godt utviklet muskulatur bør vektlegges i bedømmelsen. Grosser Münsterländer er en brukshund, og i tillegg slåes det fast i standarden at den skal være kraftig og muskuløs.

BAKLEMMER: Helhetsinntrykk: Kraftige med sterk muskulatur.

Loddrett stilt (hase)

Knær: Korrekt vinklet. (god vinkel mellom legg og skinneben)

Haser: Korrekt vinklet.

Poter: Godt sluttede. Moderat lange og runde.

BEVEGELSER: Fjærende og jordvinnende i skritt og trav med lange steg. I galopp fjærende og kraftfulle med godt fraspark og lange steg.

NMLK'S kommentarer:

Hundens bevegelser bør vektlegges sterkt under bedømmelsen. En grosser med riktige bevegelser er et elegant skue i utstillingsringen, funksjonell og utholdende i feltet.

HUD: Stram.

PELS:

Hårlag: Lang og tett, dog glatt og ikke bølget eller strittende da dette hindrer jakten. Typisk langhåret. Pelsen spesielt lang og tett på baksiden av for- og bakben (beheng) hos begge kjønn. Den kraftigste behåring på halen er på midten. Pelsen på ørene danner lange frynser som henger jevnt over hele bredden av ørets underste kant. Hodepelsen kort og tilliggende.

Farge: Hvit med sorte flekker og pletter, eller sortskimlet.

NMLK'S kommentarer:

Fargen spenner fra sort/hvit til sortskimlet. Alle variasjoner er likestilt. Om individets farger er godkjent i henhold til standarden, skal ikke pelsfargen bemerkes positivt eller negativt på utstillingskritikken.

Sort hode, hvitt bliss eller stripe tillatt.

NMLK'S kommentarer:

Sort hode er foretrukket, men hvit stripe eller bliss er akseptert. Kun hvis hundene ellers står likt, bør en med sort hode plasseres foran en med hvite tegninger.

STØRRELSE OG VEKT:

Mankehøyde: Hannhunder: 60-65 cm.
Tisper: 58-63 cm.

NMLK'S kommentarer:

Det bør ikke aksepteres mer en +/- 2 cm. på angitte høydemål. Merk at det ikke er noen større feil å ligge under standardens angitte høyde enn over. Man kan se en tendens som går i retning av at utstillingsdommere aksepterer hunder som ligger i overkant, og over standardmålene, mens individer som ligger i underkant og under, dømmes ned.

Vekt: Ca. 30 kg.

NMLK'S kommentarer:

Det bør bemerkes når et individ har for høy vekt i forhold til høyden. Hunder som ligger i overkant av anbefalt vekt, mister lett noe av rasepreget, og dette bør bemerkes.

FEIL: Ethvert avvik fra foregående punkter skal betraktes som feil. Hvor alvorlig feilen er, skal graderes etter hvor stort avviket er i relasjon til rasebeskrivelsen.

Hode: For bred skalle, for mye stopp.

Snute: Romernese, oppstopper. Helt eller delvis manglende pigment på nesebrusken.

Lepper: Store eller hengende.

Tenner: Tangbitt, mangel av P1 eller M3.

Øyne: For lyse. Synelig rød blinkhinne. Innrullede, eller løse og hengende nedre øyelokk.

Ører: Lavt ansatte, utstående.

Hals: For kort, for lang, for tykk, for tynn. Halshud.

Manke: For lav, for kort.

Rygg: For lang, smal.

Lend: Karpelend. Dårlig muskulatur. Uharmonisk overgang til krysset. Overbygget.

Kryss: Kort, smalt, avfallende.

Buk: For oppknepen, hengende.

Hale: Båret skjevt, eller buet oppover, ringlet, haleknekk.

Forben: For lite vinklet, ut- eller innoverdreid albu. Svak mellomhånd. For smal eller bred front.

Bakben: Dårlig vinklet, kuhaset, hjulbent. For bred eller for smal bak.

Poter: Runde katterpoter, lange harepoter. Sprikende poter.

Bevegelser: Korte, bundne, trippende.

DISKVALIFISERENDE FEIL:

- angstbiter, redd aggressiv.

- over- eller underbitt, skjev tannstilling. Manglende fortenner, hjørnetenner og P2, P3, P4, og M1, M2.

- pigmentmangel, som blek nesebrusk.

- farger som ikke samsvarer med standard.

OBS:

Hannhunder skal ha to normalt utviklete testikler på normal plass.

Egne kommentarer:

Große Münsterländer- Historie, Opprinnelse og Hjemstavn.

Große Münsterländer (GM) regnes som en av de langhårede tyske Vorstehhund-rasene. I følge Ludwig Beckmann's "Historie og beskrivelse av hunderasene" (1894), kan avstamningen til våre langhårede tyske Vorstehhunder føres tilbake til silkehårede hunder som allerede i middelalderen ble innført til Tyskland, Frankrike og England fra Spania. Disse hundene ble til å begynne med hovedsakelig benyttet som Falkjakt-, Apportør-, Støver- og Vannhunder. Den gang ble Wachtelhundene, de umiddelbare forfedrene til våre langhårede Vorstehhunder, benyttet til jakt med nett på høsefugl. Hundene trykket høsefuglene mot nettet på "stående" maner. Disse "foran-stående" eller "foran-liggende" Wachtelhundene utviklet seg senere til stående hunder som ble brukt til å hjelpe jegerne etter at skuddvåpen ble tatt i bruk.

Overforstmann Jester skilte mellom ensfargede og flekkete høsehundraser i sitt verk "Die kleine Jagd" som kom ut i 1793. I følge Jester var de førstnevnte enten hvite, svarte eller brune, mens de sistnevnte hadde enkelte store flekker, eller hadde brun- eller svart-tigrede striper.

Også andre forfattere, blant andre Hartig (1811) "Lehrbuch für Jäger"; Friedrich Oswald (1883) "Der Vorstehhund"; Freiherr von Thüngen (1889) "Der Jagdhund" samt den allerede berømte kynologen Ludwig Beckmann i sitt verk fra 1884, og ikke minst Karl Brandt (1909) "Der langhaarige deutsche Vorstehhund", nevner svarte og svart-hvite langhårede tyske Vorstehhunder i tillegg til de brune, brun-hvite og jerngrå.

Amsel v. Bramgau

1. Vorm Walde HZP (1925)

1927 skrev Edmund Löns: ”I den første avlsperioden (han refererte her til KIM) var det et stort antall arbeidshunder tilgjengelig, som man hadde kunnet bruke til å bygge en suksessfull avl på. Blant disse var de svarte Borkener Heidewachtel, som senere ble opprinnelsen til Große Münsterländer Svartskimmel, og som har bevist sine egenskaper på en framragende måte ...”

I 1919 stiftet tilhengere av disse svart-hvite langhårete Vorstehhundene “Forening for renavlede langhårede svart-hvite Große Münsterländer Vorstehhunder” i Haltern i Münsterland. Med opprettelsen av denne foreningen lyktes man å bevare denne gamle tyske langhårvarianten fra å dø ut. Det første man gjorde var å registrere restene av de svart-hvite langhårene i en liste for å kunne renavle videre på disse.

Camillo, Cunni und Cilly

Winterjagt

Dessverre ble det ved fastsettelse av rasestandarden i forbindelse med hundeutstillingen i Hannover i 1879, ikke tatt hensyn til den svarte fargen. Dette til tross for at svart farge beviselig forekom både blant de langhårede og korthårede tyske hundene. I

”Illustrierten Jagdzeitung” Leipzig 1875/76 var halvparten av alle valper som ble tilbudt for salg svarte eller svart-hvite. Spesielt i Münsterland hadde godseiere og bønder hønsehunder av alle farger og varianter. De avlet på hunder som hadde gode jaktgenskaper, uavhengig av hårlengde og farge. Lærer A.E. Westmark i Recklinghausen, en av grunnleggerne av foreningen, fortalte om sin brevveksling med jegere i Münsterland som i lange tider hadde benyttet langhårede svart-hvite Vorstehhunder. Familien vorm Walde i Essen-Werden hadde allerede den gang hatt svart-hvite langhår i over 100 år. Westmark hadde fått informasjon om svart-hvite langhår i Haltern, Horstmar, og Lünen. Også fra Sauerland kom det informasjon om svart-hvite hunder.

Utviklingen av rasen er tett forbundet med historien til Landesgruppe Westfalen West. Derfor vil vi her informere utførlig om utviklingen til de svart-hvite Vorstehhundene. Edmund Löns skrev i sin bok “Heidewachtel, Kleiner Münsterländer Vorstehhund und Spion (1922): I området rundt Borken finnes det ennå i dag en stamme av svart-hvite og skimmelfargede Heidewachtler, som gjennom samvittighetsfull avl er beholdt blodsgrene. Gjennom paring med stor tysk langhår, oppsto etter min mening den svart-hvite Großen Münsterländer. Og videre skriver han: “Av mange vitnemål framgår det at i Burgsteinfurt og området rundt fantes det to helt like stammer som bare skilte seg gjennom størrelsen. I disse forekom det også svartskimmel, som man kalte ‘Bentheimer Hunde’ etter opprinnelsesstedet.

Edmund Löns "Heidewachtel"

1. Spezielschau 16.10.1921

Den første spesialutstillingen ble avholdt i 1921 i Haltern. 23 hunder ble stilt, de kom fra områdene Essen, Dorsten, Borken, Coesfeld, Haltern und Recklinghausen – altså alle fra Münsterland! Beste hund ble Hertha v. Marbeck Url.48, oppdretteren het Lammers og kom fra Marbeck bei Borken. Sparebankdirektør Lewing fra Haltern kontrollerte avstammingen til alle hundene som ble stilt, og alle som beviselig hadde svart-hvite foreldre ble ført inn i en liste. Første leder av den nystiftede foreningen ble fabrikant H. Nagel fra Enger. Sekretær ble lærer A.E. Westmark fra Recklinghausen. Året etter, den 8.4.1922 ble den første unghundprøven avholdt ved Coesfeld, og samme året, den 29.2.1922, stilte 21 GM på utstilling i Westfalens hovedstad Münster. På denne dato ble Große Münsterländer anerkjent som egen rase fra den såkalte delegerte-kommisjonen. Samme år ble det avholdt en feltjaktprøve i Münsterland. I 1923 ble det avholdt flere unghundprøver i Havixbeck ved Münster og en feltjaktprøve i Metelen. I 1924 ble det avholdt en feltjaktprøve i Harle ved Münster og en fullbruksprøve også ved Münster. På utstillingen den 26.6.1924 i Münster deltok 21 GM. Den første „vorm Walde“ avlsprøve ble avholdt over 2 dager i 1925 ved Oer-Erkenschwick i landkrets Recklinghausen. Også i de følgende årene var de svart-hvite aktiv, særlig i Münsterland og øvrige Westfalen. Dessverre ble det vellykkede arbeidet til den unge foreningen

avbrutt gjennom oppløsningen av delegerte-kommisjonen og dannelsen av såkalte Fachschaften som ble foretatt av makthaverne i det tredje riket. GM ble nå ivaretatt gjennom en spesialgruppe tilordnet Fachschaft Deutsche Langhaar (langhåret Vorstehhund). Formann var Ernst Ruschen i Essen.

For å understreke egenarten til GM ble likevel avlsgruppen registrert som Fachschaft GM i foreningsregisteret ved forhørsretten i Essen i 1937. Hele tiden gjennom den pålagte sammenslåingen med DL deltok våre svart-hvite med stort hell på prøver. Etter 2. verdenskrig delte avlsgruppen seg fra DL og gjenopptok sin foreningsvirksomhet. Allerede i 1946 organiserte gruppen en VGP (Verbands Gebrauch Prüfung) i Essen, som en av totalt 3 foreninger i Tyskland.

**AVLSRÅDET GROSSER MÜNSTERLÄNDER
OKTOBER 2012**

NORSK MÜNSTERLÄNDERKLUBB © 2012